

ผลการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

วันพิตรี เจ๊ะยะ¹

เกตุ อัสมิมานะ²

Wanfitree Che'yah¹

Nuree5544@gmail.com

Kate Asmimana²

บทคัดย่อ

การทำวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหัวคลอง จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง วิถีชีวิต เศรษฐกิจชุมชน จำนวน 1 แผน 4 ชั่วโมง และ 2) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังจากการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง วิถีชีวิต เศรษฐกิจชุมชนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .001$ ซึ่งสะท้อนถึงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้ได้จากแหล่งการเรียนรู้ในครอบครัวและชุมชน ทำให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และ 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง วิถีชีวิต เศรษฐกิจชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.55$)

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

¹ครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น โรงเรียนบ้านหัวคลอง

²อาจารย์นิเทศ คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

The learning outcomes of the Fit-R community-based learning approach for fourth-grade students

Abstract

This research aimed to 1) compare students' learning achievement before and after implementing the Fit-R community-based learning approach and 2) assess students' satisfaction with the Fit-R community-based learning method. The study population consisted of 17 fourth-grade students from Ban Huaklong School. The research instruments included 1) a community-based Fit-R lesson plan on the topic of "Community Life and Economy," comprising one lesson plan lasting 4 hours, and 2) a student satisfaction survey. Data analysis was conducted using mean (μ), standard deviation (σ), and content analysis.

Research findings indicated that:

1. The students' learning achievement after participating in the Fit-R community-based learning approach on "Community Life and Economy" was significantly higher than before, at the statistical level of $p < .001$, reflecting an improvement in learning achievement after the learning intervention. This improvement was attributed to students being able to gather knowledge from family and community learning resources, which they could apply in their daily lives.
2. Students expressed the highest level of satisfaction with the Fit-R community-based learning approach on "Community Life and Economy" ($\mu = 4.66$).

Keywords: Fit-R community-based learning approach, learning achievement

บทนำ

การจัดการศึกษาเป็นบทบาทสำคัญในการเตรียมเยาวชนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก จึงต้องเปลี่ยนแปลงทัศนะจากกระบวนทัศน์แบบดั้งเดิม (Tradition Paradigm) ไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ (New Paradigm) ให้เป็นการเรียนรู้เพื่อชีวิต สามารถนำทักษะที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2561 : 1 - 2) สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ระบุให้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และจัดการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ การให้สถานศึกษาร่วมมือกันประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง บุคคลใน ชุมชนทุกฝ่าย หน่วยงานในท้องถิ่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนภายในชุมชน ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการต่าง ๆ การแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรร ภูมิปัญญาและวิทยาการเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน หรือ Community-Based Learning (CBL) เป็นกระบวนการ เรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการสำรวจ เรียนรู้ และนำความรู้จากชุมชนมาพัฒนาตนเอง ทำให้สามารถเติบโตตามศักยภาพผ่านการเรียนรู้จากสภาพจริงในชุมชน ผู้เรียนได้เรียนรู้ในบริบทของ ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งช่วยให้มีทักษะในการดำเนินชีวิตอย่างอิสระ โดยการเก็บ ข้อมูลผ่านการสอบถามและสัมภาษณ์ผู้รู้ในชุมชน ตลอดจนการวิเคราะห์วิถีชีวิต สังคม และเศรษฐกิจในชุมชน การเรียนรู้รูปแบบนี้จึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาและความต้องการของชุมชน และสามารถใช้ข้อมูลเหล่านั้น เพื่อกำหนดโครงการหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน

นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Learning) ตามที่ ธีระภัทร เอกฉายสวัสดิ์ (2554) ได้กล่าวไว้นั้น มีรากฐานมาจากทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory) ซึ่งถือว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการสร้างความรู้ที่เกิดจากการลงมือปฏิบัติ (Active Process) โดยที่ผู้เรียน สร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านประสบการณ์และการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์นี้ จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความคิดและทักษะในการแก้ปัญหา รวมถึงการทำงานร่วมกันในชุมชน

จากการศึกษาผลงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ศรีวรรณ ฉัตรสุริยวงศ์ และ มาเรียม นิลพันธ์ (2559) พบว่าการเรียนรู้แบบนี้มีข้อดีหลายประการ ผู้เรียนสามารถลงพื้นที่เพื่อฝึกฝนและเก็บ ข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชุมชน ซึ่งช่วยให้สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งยังเป็นการ กระตุ้นและท้าทายศักยภาพของผู้เรียน นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมในลักษณะนี้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม อย่างจริงจังในกระบวนการเรียนรู้ ผ่านการเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับบริบทของชุมชน สิ่งแวดล้อม และสังคมใกล้ตัว การลงมือปฏิบัติที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริงนี้ช่วยเสริมสร้างทักษะในการวิเคราะห์ สะท้อนคิด และเกิด ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู ผู้เรียน และสมาชิกในชุมชน

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Learning หรือ CBL) ยังเป็นแนวทางที่บูรณาการเนื้อหาวิชากับบริบทของชุมชน และเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติงานจริง การมีส่วนร่วมระหว่างครู ผู้เรียน และชุมชน ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงซึ่งส่งเสริมการเรียนรู้ที่ยั่งยืน งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อนำมาใช้ในการบูรณาการบริบทท้องถิ่นให้สอดคล้องกับเนื้อหาของรายวิชา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบองค์รวม

วัตถุประสงค์การวิจัย

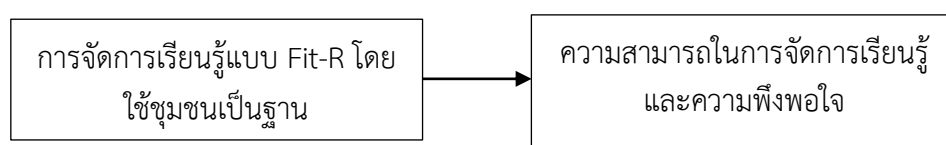
1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. หลังการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐานแล้ว นักเรียนมีผลการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน
2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยชุมชนเป็นฐาน อยู่ในระดับมาก

กรอบแนวคิดการวิจัย/วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้ มีตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน การเรียนรู้ และตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้

นิยามศัพท์

การจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นหลัก โดยมีกระบวนการสอนที่แบ่งออกเป็น ๔ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 F = feel & fun / ขั้นนำ

เป็นกระบวนการนำเข้าสู่บทเรียน โดยผู้สอนจะเช็คความรู้สึกของผู้เรียนก่อนเริ่มบทเรียน เพื่อให้ทราบถึงความพร้อมของผู้เรียน และใช้กิจกรรมเกมฝึกสติหรือ Brain Gym เพื่อกระตุ้นความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ

ขั้นที่ 2 I = Important / ขั้นจับประเด็นความสำคัญ

เป็นการจับประเด็นหลักของบทเรียน โดยผู้สอนจะดึงเนื้อหาหรือส่วนสำคัญในชั่วโมงนั้นออกมาเพื่อสร้างกรอบในการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจและจดจำกับสิ่งที่ต้องการให้เรียนรู้

ขั้นที่ 3 T = Thinking & Team / ขั้นระดมความคิด

ขั้นตอนนี้เน้นการทำงานเป็นทีม ให้ผู้เรียนช่วยกันคิด วิเคราะห์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยร่วมกันระดมความคิดเพื่อนำเสนอแนวคิดหรือคำตอบที่ได้จากการเรียนรู้

ขั้นที่ 4 R = Recommend / ขั้นแนะนำ

ขั้นสุดท้ายของกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนและผู้เรียนจะร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญของบทเรียนและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนและตรงกันในเรื่องที่ได้เรียนรู้

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Fit-R นี้ออกแบบมาเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้เชิงบูรณาการ โดยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในกระบวนการเรียนรู้ ทั้งการสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และการนำเสนอ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community Based Learning : CBL) คือการจัดการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพเต็มตามศักยภาพของตนเอง ผ่านการเรียนรู้ตามสภาพจริงสามารถเรียนรู้และดำรงชีวิตได้อย่างอิสระบนพื้นฐานของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของตน ผ่านกระบวนการสอบถาม การสัมภาษณ์จากผู้รู้ในชุมชน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตลอดเวลาจากการเรียนรู้ภายในชุมชนของตนเอง ทั้งทางกายภาพ ชีวภาพ วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ระบบวิถีคิด การทำงาน ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม ตลอดจนปัญหาและปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน

ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง คะแนนความสามารถจากการทำแบบทดสอบเรื่อง วิถีชีวิต เศรษฐกิจชุมชนที่ผู้สอนสร้างขึ้น 20 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

ความพึงพอใจ หมายถึง คะแนนความประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งวัดจากแบบสอบถามความพึงพอใจ มีลักษณะเป็นแบบ Rating Scale 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ที่มีผลต่อการเรียนเรื่อง วิถีชีวิต เศรษฐกิจชุมชน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีรายละเอียดของการดำเนินการดังนี้

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหัวคลอง ตำบลบ้านนอก อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 17 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง วิถีชีวิต เศรษฐกิจชุมชน จำนวน 1 แผน 4 ชั่วโมง ซึ่งในแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยใบงาน และมีแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนและหลังหน่วยการเรียนรู้แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

2.2 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน เรื่อง วิถีชีวิต เศรษฐกิจชุมชน มีลักษณะเป็นแบบ Rating Scale 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ

เครื่องมือทั้งหมดได้รับการประเมินความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญโดยคำนวณดัชนีความสอดคล้อง (Index Of Congruence: IOC) ก่อนทดลองกับกลุ่มประชากร

3. การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้จัดได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือสำหรับการวิจัย ดังนี้

3.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

ก. ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ข. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ค. กำหนดหัวเรื่อง หน่วยการเรียนรู้ย่อย เวลาเรียน

ง. เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 แผน 4 ชั่วโมง แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- (1) มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด
- (2) สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด
- (3) จุดประสงค์การเรียนรู้ (K P A)
- (4) สาระการเรียนรู้
- (5) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- (6) ภาระงาน / ชิ้นงาน
- (7) กิจกรรมการเรียนรู้
- (8) สื่อและแหล่งการเรียนรู้
- (9) การวัดและประเมินผล
- (10) กิจกรรมเสนอแนะ
- (11) ความเห็นของผู้บริหาร / ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

3.2. การหาคุณภาพของเครื่องมือแผนการจัดการเรียนรู้

3.2.1 นำแผนการจัดการเรียนรู้ เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3.2.2 นำผลที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย แล้วมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายคุณภาพ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 83) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 4.51 - 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.51 - 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 2.51 - 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.51 - 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.00 - 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

3.2.3 นำคะแนนการประเมินจากแบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ยของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คนได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 4.45 แสดงว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมาก

3.2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.2.5 ดำเนินการจัดพิมพ์ และนำไปใช้กับกลุ่มประชากรต่อไป

3.3 การสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แบบทดสอบแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเรื่อง วิถีชีวิต เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งได้ดำเนินการดังนี้

3.3.1 ศึกษาเอกสารและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง วิถีชีวิต เศรษฐกิจชุมชน

3.3.2 ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

3.3.3 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการออกข้อสอบ

3.3.4 ดำเนินการสร้างแบบทดสอบ ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก (Multiple Choice) จำนวน 20 ข้อ เพื่อนำไปหาคุณภาพรายข้อ และคัดเลือกลงไปใช้

3.3.5 กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกให้คะแนน ข้อละ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

3.3.6 การหาคุณภาพของแบบทดสอบ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.3.6.1 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับตัวชี้วัด

3.3.6.2 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index Of Item Objective Congruence) และพิจารณาเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ถึง 1.00 ซึ่งถือว่ามีความสอดคล้องตามที่กำหนด

3.3.6.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้ทำการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ที่เชี่ยวชาญ

3.3.6.4 นำข้อทดสอบที่ผ่านการพิจารณาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกจำนวน 20 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.3.6.5 ดำเนินการจัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ดำเนินการและตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินความพึงพอใจตามขั้นตอนดังนี้

3.4.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี หลักการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนรู้

3.4.2 สร้างแบบประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 17 ข้อ เพื่อนำไปหาคุณภาพรายข้อ แล้วคัดเลือกเพื่อนำไปใช้ จำนวน 17 ข้อ

3.4.3 กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังนี้

ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ให้คะแนน 5 คะแนน

ความพึงพอใจในระดับมาก ให้คะแนน 4 คะแนน

ความพึงพอใจในระดับปานกลาง ให้คะแนน 3 คะแนน

ความพึงพอใจในระดับน้อย ให้คะแนน 2 คะแนน

ความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด ให้คะแนน 1 คะแนน

3.4.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของคำถามแต่ละข้อ ทั้งหมด 17 ข้อ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป ซึ่งถือว่าแบบประเมินมีความพึงพอใจมีความเที่ยงตรง

3.4.5 จัดพิมพ์แบบประเมินความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองด้วยการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง วิถีชีวิต เศรษฐกิจชุมชน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหัวคลอง โดยเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง วิถีชีวิต เศรษฐกิจชุมชน จำนวน 1 แผน 4 ชั่วโมง และให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนเรียน โดยมีกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ดังนี้

ขั้นที่ 1 F = Feel & Fun / ขั้นนำ เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน ซึ่งเริ่มต้นด้วยกิจกรรมการเช็คความรู้สึกของผู้เรียนผ่านการใช้กระดาษโพสต์อิทสามสี โดยผู้สอนแจกกระดาษสีชมพู (แสดงถึงความรู้สึกมีความสุข), สีเขียว (แสดงถึงความรู้สึกเฉยๆ), และสีส้ม (แสดงถึงความรู้สึกไม่ค่อยดี) ให้นักเรียนเลือกแล้วนำไปติดบนกระดาน “Feelings” เพื่อสะท้อนความรู้สึกของตนเอง จากนั้นผู้สอนประเมินความรู้สึกโดยรวมของผู้เรียนต่อมาเป็นการทำกิจกรรม Brain Gym เพื่อสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลายและสนุกสนาน กิจกรรมนี้มีทั้งการฝึกจับแอล การปรบมือตามจังหวะ การเลียนแบบท่าทางของสัตว์ เช่น สัตว์บก สัตว์น้ำ และสัตว์อากาศ เป็นต้น ซึ่งช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจก่อนเข้าสู่บทเรียน

กิจกรรมเหล่านี้ไม่เพียงแต่ช่วยสร้างความสนุกสนาน แต่ยังส่งเสริมการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลายและพร้อมรับความรู้ใหม่ในบทเรียนที่จะมาถึง

ขั้นที่ 2 I = Important / ขั้นจับประเด็นความสำคัญ ผู้สอนจะเริ่มต้นด้วยการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจและความคิดของผู้เรียนเกี่ยวกับหัวข้อที่จะศึกษาในแต่ละชั่วโมงของบทเรียน ได้แก่

ชั่วโมงที่ 1: เรื่อง ชุมชนของเรา (หัวคลอง) โดยผู้เรียนจะได้ทำความรู้จักกับพื้นที่และชุมชนของตนเอง

ชั่วโมงที่ 2: เรื่อง เศรษฐกิจในชุมชนหัวคลอง เพื่อให้เข้าใจถึงกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในชุมชน

ชั่วโมงที่ 3: เรื่อง ลักษณะอาชีพในชุมชนหัวคลอง โดยเน้นไปที่อาชีพต่าง ๆ ที่มีในชุมชน

ชั่วโมงที่ 4: เรื่อง บทบาทของอาชีพ ซึ่งครอบคลุมถึงหน้าที่และความสำคัญของแต่ละอาชีพในชุมชน

ผู้สอนจะให้ผู้เรียนสังเกตและสำรวจสภาพแวดล้อมในชุมชนของตนเอง โดยเฉพาะสถานที่สำคัญในชุมชน และอาชีพที่พบเห็นในชุมชน โดยสามารถสอบถามจากผู้คนในชุมชนหรือผู้ปกครองของผู้เรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าใจถึงบริบททางสังคมและเศรษฐกิจในพื้นที่ของตนและนำข้อมูลเหล่านั้นมาประกอบการเรียนรู้ในบทเรียน การทำเช่นนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาของบทเรียนกับชีวิตจริงในชุมชนได้อย่างมีความหมายและทำให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 3 T = Thinking & Team / ขั้นระดมความคิด ผู้เรียนได้นำข้อมูลจากการสอบถามในชุมชนมาร่วมกันอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่ม โดยเริ่มจากการแบ่งประเภทอาชีพที่พบในชุมชนเป็น 4 ประเภท ได้แก่ เกษตรกรรม พาณิชยกรรม หัตถกรรม และบริการ หลังจากนั้นผู้เรียนในแต่ละกลุ่มจะแบ่งหัวข้อการนำเสนอโดยเลือกตัวแทนออกมาเลือกหัวข้อดังนี้

กลุ่มที่ 1: เกษตรกรรม - การทำนาตั่วเวาะ

กลุ่มที่ 2: พาณิชยกรรม - อาชีพค้าขาย

กลุ่มที่ 3: หัตถกรรม - การทำเสื้อมัดย้อม

กลุ่มที่ 4: บริการ - ครู อาสาสมัคร (อส.) พนักงานส่งของ พยาบาล

เมื่อแต่ละกลุ่มได้หัวข้อที่ต้องการนำเสนอแล้ว ผู้เรียนจะทำการเตรียมอุปกรณ์และข้อมูลที่จำเป็นเพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียนในกิจกรรมที่เรียกว่า “ห้องเรียนเศรษฐกิจหัวคลอง” กิจกรรมนี้ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกัน การแบ่งหน้าที่ และการนำเสนอ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในการเรียนรู้

ขั้นที่ 4 R = Recommend / ขั้นแนะนำ หลังจากที่ผู้เรียนได้นำเสนอข้อมูลเสร็จสิ้น ผู้สอนและผู้เรียนจะร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญจากการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม รวมถึงข้อเสนอแนะและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพิ่มเติม เพื่อช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในเรื่อง วิถีชีวิต เศรษฐกิจชุมชน ผู้สอนจะกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดเชื่อมโยงข้อมูลที่เรียนรู้เข้ากับชีวิตจริง เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้

4.2 หลังจากเรียนครบทุกแผน ทำการทดสอบวัดผลการเรียนรู้หลังเรียน และประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ เรื่อง วิถีชีวิต เศรษฐกิจชุมชน ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

4.3 เก็บรวบรวมข้อมูลก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียน หาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้เรื่อง วิถีชีวิต เศรษฐกิจชุมชน ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนที่ได้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 83)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับ มาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับ น้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับ น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิจัยออกเป็น 2 ข้อดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง "วิถีชีวิต เศรษฐกิจชุมชน" รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหัวคลอง จำนวน 1 แผน 4 ชั่วโมง พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .001$ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนของนักเรียน

	N	Mean	SD	t	p	Cohen's d
posttest	17	13.118	2.826	15.213	<.001	3.690
pretest	17	7.353	1.730			

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วิถีชีวิต เศรษฐกิจชุมชน โดยใช้ชุมชนเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X}$ =13.12, SD=2.83) สูงกว่าคะแนนก่อนเรียน ($\bar{X}$ =7.35, SD=1.73) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .001$ และมีขนาดผล (Cohen's d) เท่ากับ 3.690 แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

2. ผลจากการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง วิถีชีวิต เศรษฐกิจชุมชน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (μ = 4.55) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้

ข้อที่	รายการประเมิน	5	4	3	2	1	N	μ	σ	การแปลผล
1	ผู้สอนมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า	14	3	0	0	0	17	4.82	0.38	มากที่สุด
2	ผู้สอนมีความเป็นกันเองให้คำแนะนำและรับฟังความคิดเห็น	13	3	1	0	0	17	4.71	0.57	มากที่สุด
3	ผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชา	12	2	3	0	0	17	4.53	0.78	มากที่สุด
4	ผู้สอนมีความรอบรู้ ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการ	13	2	2	0	0	17	4.65	0.68	มากที่สุด
5	ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาที่สอนเป็นอย่างดี	11	4	2	0	0	17	4.53	0.70	มากที่สุด
6	การจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระ	11	4	2	0	0	17	4.53	0.70	มากที่สุด
7	การจัดการเรียนรู้ใช้วิธีการสอนหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่เรียน	12	3	2	0	0	17	4.59	0.69	มากที่สุด
8	การจัดการเรียนรู้เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้วิเคราะห์ และปฏิบัติการ	12	2	3	0	0	17	4.53	0.78	มากที่สุด
9	มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้นักเรียนอย่างเหมาะสม	10	3	4	0	0	17	4.35	0.84	มาก
10	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	11	3	3	0	0	17	4.47	0.37	มาก
11	การจัดการเรียนรู้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	10	5	2	0	0	17	4.47	0.70	มาก
12	เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม และแสดงความคิดเห็น	12	3	2	0	0	17	4.59	0.69	มากที่สุด
13	การจัดการเรียนรู้มีความน่าสนใจ และทันสมัย	12	3	2	0	0	17	4.59	0.69	มากที่สุด
14	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	11	4	2	0	0	17	4.53	0.70	มากที่สุด
15	ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	12	3	2	0	0	17	4.59	0.69	มากที่สุด
16	การวัดและประเมินผลการเรียนมีความชัดเจนและยุติธรรม	12	3	2	0	0	17	4.59	0.69	มากที่สุด
17	นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน	10	3	4	0	0	17	4.35	0.84	มาก
รวม								4.55	0.13	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนที่ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบแบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐานอยู่ในระดับ “มากที่สุด” ($\mu = 4.55$) โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.13 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของนักเรียนในแต่ละข้อมีความคล้ายคลึงกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง วิถีชีวิต เศรษฐกิจชุมชน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลจากการศึกษาผลการเรียนรู้เรื่อง วิถีชีวิต เศรษฐกิจชุมชน ในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหัวคลอง พบว่าแผนการเรียนรู้ที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Learning) ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ได้ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ คะแนนหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าแผนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงผู้เรียนกับชุมชนและให้ผู้เรียนมีโอกาสมือปฏิบัติจริงนั้น มีผลต่อการเรียนรู้โดยรวม

กิจกรรมต่าง ๆ ในแผนการเรียนรู้ เช่น การศึกษานอกสถานที่ การซักถาม การลงมือปฏิบัติ การระดมสมอง และการอภิปรายร่วมกัน ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจสภาพความเป็นอยู่และระบบเศรษฐกิจของชุมชนได้อย่างลึกซึ้ง การที่นักเรียนได้สำรวจและสัมภาษณ์ผู้คนในชุมชนเกี่ยวกับเศรษฐกิจและอาชีพยังช่วยให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและเข้าใจบริบทของชุมชนมากขึ้น

แนวคิดนี้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาฐานชุมชน (Community-Based Education Management, CBEM) ของ จีรวิทย์ มั่นคงวัฒนะ (2558) ซึ่งให้ความสำคัญกับการนำ "ชีวิตเป็นตัวตั้ง" มากกว่า "วิชาเป็นตัวตั้ง" และมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับทั้งความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรม นอกจากนี้ งานวิจัยของบุญเรียง ขจรศิลป์ (2553) ก็ชี้ให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ที่ดีของนักเรียนเมื่อใช้การเรียนรู้ที่มีชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้ นักเรียนมีทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับดีและดีมาก

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง วิถีชีวิต เศรษฐกิจชุมชน นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.55$) โดยมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.13 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของนักเรียนในแต่ละข้อมีความคล้ายคลึงกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาผลจัดการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เรื่อง วิถีชีวิต เศรษฐกิจชุมชน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนบ้านหัวคลอง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจจะเกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้ ผู้สอนควรศึกษาบริบทชุมชน รวมทั้งการให้บุคคลในชุมชนมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ร่วมเป็นวิทยากรในกิจกรรมการเรียนรู้

1.2 ผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนรู้สูงขึ้น มีความสามารถในการศึกษา หาความรู้ วิเคราะห์ และนำเสนอผลงานด้วยตนเอง ดังนั้น แนะนำให้ผู้วิจัยควรส่งเสริมการบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ อื่น ๆ ร่วมกับครูในโรงเรียน

1.3 ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมกับสมาชิกในกลุ่มแสวงหาคำตอบ ร่วมกันแลกเปลี่ยน อภิปรายร่วมกัน และควรเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้ทุกคนได้เกิดการพัฒนา ความสามารถในด้านต่าง ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 แนะนำให้มีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เช่น ควรนำการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไปบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคอื่น ๆ ที่หลากหลาย

2.2 แนะนำให้มีวิจัยเกี่ยวกับการนำวัสดุหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑*.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ :

กระทรวงศึกษาธิการ.

เกษศิริ ทองเฉลิม. (2566). *การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาสำหรับผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษา*. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีที่ 46 ฉบับที่ 4.

จิรวิทย์ มั่นคงวัฒนะ. (2558). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-based Learning Management=CBLM) โรงเรียนแหลมราษฎร์บำรุง*. สืบค้นจาก <https://www.gotoknow.org/posts/593203>

ดิษยุทธิ์ บัวจุม. (2556). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อสร้างความสนใจและทักษะในอาชีพท้องถิ่นของนักเรียนโรงเรียนบ้านพะนางวิทยา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).

ธีระภัทรา เอกผาชัยสวัสดิ์. (2554). *ชุมชนศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *หลักการวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุญเรียง ขจรศิลป์. (2553). *วิธีวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: พี. เอ็น. กาพิมพ์.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2561). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน : กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของครูในศตวรรษที่ 21*. วารสารวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีที่ 11 ฉบับที่ 3.

วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (2561). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน : กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของครูในศตวรรษที่ 21*. Graduate School Journal, 11(3).

ศรียรรณ ฉัตรสุริยวงศ์ และ มาเรียม นิลพันธ์. (2559). *กระบวนการทัศน์การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษา*. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 1(8), 183-189.

สุปรียา ไผ่ล้อม. (2562). *รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเมืองเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อมของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2(5), 96-97.

ภาคผนวก

- ศึกษาแหล่งเรียนรู้ชุมชนหัวคลอง

- กระบวนการเรียนรู้แบบ Fit-R โดยใช้ชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้
ขั้นที่ 1 F = Feel & Fun ซึ่งเป็นการนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ 2 I = Important / ขั้นจับประเด็นความสำคัญ

ขั้นที่ 3 T = Thinking & Team / ขั้นระดมความคิด

ขั้นที่ 4 R = Recommend / ขั้นแนะนำ

- กิจกรรมห้องเรียนเศรษฐกิจหัวคลอง

